
Publicacions

BIBLIOGRAFIA

- Andreu BARBARÀ i Joan CAVALLÉ. *Guia d'Alcover*; Els Llibres de la Medusa, 16. Institut d'Estudis Tarraconenses "Ramon Berenguer IV". Tarragona, 1982.
- Joan CAVALLÉ i BUSQUETS. *Alcover*; article aparegut a la *Gran Geografia Comarcal de Catalunya*. Fundació Enciclopèdia Catalana, Barcelona, 1982.
- Francesc CORTIELLA i ÒDENA. *Història de Vilaverd*. Ajuntament de Vilaverd, 1982.
- Daniel RECASENS i VIVES. *Ja parla del Camp de Tarragona (Assaig de síntesi)*; amb pròleg de Joan Veny. El Balcó, 1. Omnium Cultural. Tarragona, 1982.
- Josep-P. VIRGILI i SANROMA. *Tarragona i la seva premsa 1900-1980*, segon volum. Ed. de l'Heremoteca de la Caixa d'Estalvis Provincial de Tarragona, 1982.

DUES ANÀLISIS D'ALCOVER

A l'hora de comentar i analitzar breument les publicacions aparegudes durant el darrer trimestre de l'any que fan referència a Alcover, m'ha semblat del tot justificat fer esment de dues publicacions que, si bé diferents quant a la forma en què es presenten i en la seva pròpia concepció, resulten ser molt semblants quant a la finalitat que es proposen i, fins i tot, en certa mesura, complementàries. M'estic referint a la *Guia d'Alcover*, signada pels alcoverencs Andreu Barbarà i Joan Cavallé, i a l'article que sobre Alcover apareix a la *Gran Geografia Comarcal de Catalunya*, en el seu volum set, signat per Joan Cavallé.

Pel que fa a la Guia, amb una extensió de 74 pàgines, profusament il·lustrada i amb dos plànols força aclaridors, penso que, en conjunt, aconsegueix el propòsit d'esdevenir una bona eina per a conèixer, si bé a grans trets, la realitat alcoverenca. Fonamentalment, podem endevinar-hi tres grans apartats, que són els que utilitzen els autors. En primer lloc, i sota el títol de *Generalitats*, es fa una presentació, una primera aproximació global a diferents aspectes del poble, com poden ser la situació geogràfica, l'evolució demogràfica, la delimitació del terme, sense oblidar l'anàlisi dels fets històrics més destacables referits a la vila, sovint lligats a conflictes bèl·lics, tot observant-ne l'evolució. És així que, amb una brevetat de pàgines realment sorprenent, es descriu el camí recorregut per la vila des que el 1127 Ramon Berenguer IV la cedia a l'arquebisbat, fins a situar-nos, per exemple, al fenomen immigratori dels anys 50, la revifalla cultural de les dues darreres dècades o l'aparició dels primers problemes del medi ambient.

El segon apartat té com a centre d'anàlisi el nucli urbà de la vila. Després d'unes breus pinzellades de la geografia urbana del poble, se'ns presenten, un per un, els edificis més notables del nucli urbà, ja siguin de caràcter religiós, com l'església nova, la vella, la de Sant Miquel i el convent de Santa Anna, o

bé pertanyin a l'arquitectura civil, com és el cas de ca Batistó, on actualment es troba el Museu, ca Cosme, l'Abadia, les Muralles i la casa de la Vila. En algun cas, com succeeix en el comentari del carrer de l'Índia i de la plaça Nova, s'abandona l'anàlisi individualitzada dels edificis i es substitueix per una anàlisi del conjunt...La darrera part de la Guia està dedicada al comentari d'allò que els autors han cregut més remarcable pel que fa al terme. Hi són esmentats diversos indrets, com el Degotall i el Cogoll, partides amb restes arqueològiques força significatives; la Plana i el Burguet, antics municipis incorporats al terme d'Alcover el 1833; diverses fonts i avencs, així com algunes de les construccions escampades pel terme, com els molins paperers del voltant del riu Glorieta, els santuaris del Remei i les Virtuts i diferents masos i barraques que els autors han cregut més significatius.

Com assenyalava a les primeres línies d'aquest comentari, l'altre article que ens ocupa, el referit a Alcover dins la Gran Geografia Comarcal de Catalunya, té, lògicament, molts punts de contacte amb la Guia que acabem d'analitzar, tot i que l'objectiu que es proposa és el de presentar, d'una manera genèrica, els aspectes més importants que defineixen la vila, des de la descripció de la situació geogràfica i els límits del terme, tot analitzant la constitució geològica del sòl i la vegetació, fins al comentari de sectors de producció com l'agricultura i la indústria, sense oblidar, com observàvem ja a la Guia, una descripció acurada dels edificis més significatius del poble i del seu terme. D'altra banda, l'article es detura també en l'anàlisi de la història de la vila, tot destacant-ne els fets més rellevants i aportant gran quantitat de dades demogràfiques que fan que es pugui dibuixar una línia d'evolució, en aquest sentit força completa i clarificadora.

Un dels apartats temàtics que s'inclouen a l'article que comentem i que no apareix, per raons òbvies, a la Guia, és el que fa referència als que podríem denominar alcoverencs il·lustres. En aquest sentit, s'esmenten a l'article tot un seguit de personatges, fills del poble, que tingueren una actuació destacada en diversos camps de l'art i la cultura, apareixent força dades biogràfiques d'escultors, pintors, músics, literats, polítics... mereixedors d'inscriure el seu nom a la història de la vila.

Heus ací, doncs, dos intents, ben diferenciats quant a la forma, d'acostar-se, encara que d'una manera global, a la realitat del nostre poble; dos intents que responen a una intenció comuna: la de donar a conèixer tot allò que representa el nom d'Alcover. Un coneixement que va adreçat no tan sols als visitants de la vila, sinó també a nosaltres mateixos, a tots els alcoverencs que sovint ignorem la nostra pròpia història, el medi en el qual vivim, els edificis que ens envolten o els poetes que han nascut i s'han fet grans als nostres carrers. Arribats a aquest punt, penso que tan sols resta per dir que les publicacions que ens han ocupat a les línies precedents són senzillament indispensables per la funció pedagògica i de recuperació de les nostres pròpies arrels que poden desenvolupar.

JORDI ROCA I GIRONA